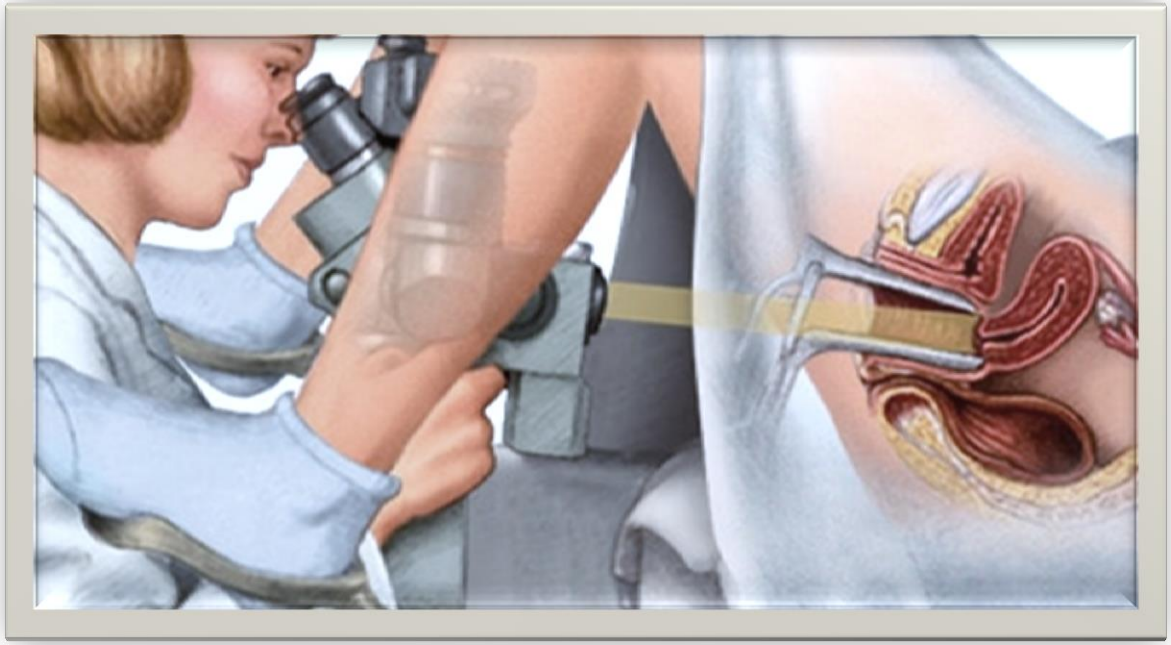

การตรวจปากมดลูก
ด้วยกล้องขยาย
COLPOSCOPY

ห้องตรวจนรีเวช OPD 3

งานการพยาบาลผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยฉุกเฉิน

การส่องกล้องตรวจปากมดลูก
หรือการตรวจปากมดลูกด้วยกล้องขยาย

- เป็นการตรวจหามะเร็งปากมดลูกที่มีความแม่นยำสูง
- ใช้ตรวจหารอยโรคก่อนมะเร็ง(precancerous)และรอยโรคที่เป็นมะเร็ง (cancer)
- หาตำแหน่ง ขอบเขต และ ความรุนแรงของโรค
- เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการรักษาตั้งแต่ระยะเริ่มแรกซึ่งมีโอกาสหายสูง

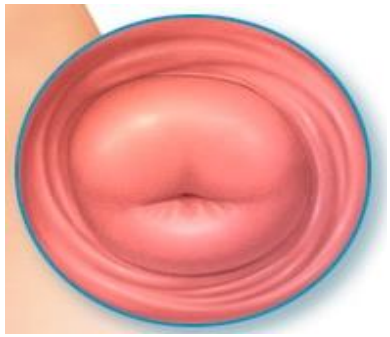

https://www.medgadget.com/2019/10/colposcopy-market-global-industry-insights-size-share-trends-outlook-analysis-2019-2023.html

ข้อบ่งชี้ในการส่องกล้องตรวจปากมดลูก

- มีผลการคัดกรองมะเร็งปากมดลูกพบเซลล์ผิดปกติ
- รอยโรคน่าสงสัยหรือสงสัยมะเร็งจากการตรวจด้วยตาเปล่า

เช่น มีลักษณะผิดปกติ มีแผล หรือมีก้อนเนื้อ

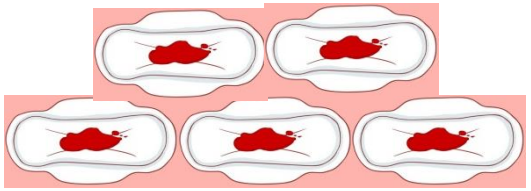

- เลือดออกผิดปกติระหว่างรอบเดือนที่ไม่สามารถอธิบายสาเหตุได้

หรือเลือดออกหลังจากมีเพศสัมพันธ์

- ตกขาวเนิ่นนานที่ไม่สามารถอธิบายสาเหตุได้

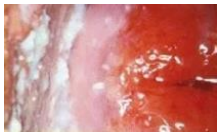

- ตรวจพบเชื้อไวรัสเอชพีวี
- ผลการตรวจด้วยน้ำส้มสายชูพบฝ้าขาว

(visual inspection with acetic acid : VIA)

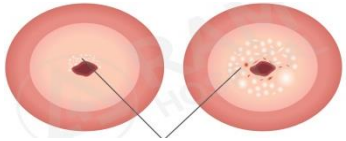

ฝ้าขาว

- การตรวจติดตามผลหลังการรักษารอยโรค ด้วยการรักษาเฉพาะที่

เช่น การจี้ด้วยความเย็น และ การตัดด้วยห่วงไฟฟ้า ฯลฯ

ห่วงไฟฟ้า

การปฏิบัติตัววันก่อนการตรวจ

1. มาตามวันเวลาที่นัด

2. งดสอดยา งดสวนล้างช่องคลอด ก่อนตรวจ

วัน

3. หากมีประจำเดือน แจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบ เพื่อนัดใหม่

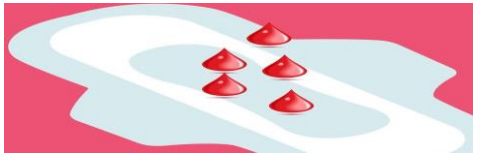

กรณีใดบ้างควรเลื่อนการตรวจไปก่อน

- มีการติดเชื้อของช่องคลอดหรือปากมดลูก (vaginitis/ cervicitis)

- มีประจำเดือน การแปลผลคาดเคลื่อน
  เนื่องจากมีเลือดมาบดบังรอยโรค

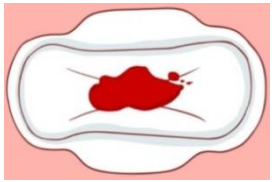

- กรณีได้รับยาต้านการแข็งตัวของเลือด ควรหยุดยาก่อนทำ
  ถ้าตัดชิ้นเนื้อหรือขูดคอมดลูก อาจทำให้เลือดไหลไม่หยุดได้

- กรณีที่ตั้งครรภ์ การส่องกล้อง สามารถตรวจได้
  แพทย์อาจจะไม่ตัดชิ้นเนื้อไปตรวจ เพราะอาจทำให้เลือดตกรุนแรงได้

การปฏิบัติตัวในวันตรวจ

1. ปัสสาวะก่อนตรวจ เพื่อให้กระเพาะปัสสาวะว่าง
2. ใส่ผ้าถุงและนำกางเกงชั้นในออก
3. ขึ้นนอนบนเตียงในท่าขึ้นขาหยั่ง
4. สังเกตอาการตัวเอง ถ้ามีอาการผิดปกติ

เช่น หน้ามืดคล้ายเป็นลม ใจสั่น ปวดมากขณะตรวจ ให้แจ้งแพทย์

5. ขณะแพทย์ใส่เครื่องมือถ่างช่องคลอด อาจมีอาการแน่นหรือเจ็บเล็กน้อยควร..

- ผ่อนคลายกล้ามเนื้อ ไม่เกร็ง
- หายใจเข้าลึก ๆ แล้วหายใจออกช้า ๆ
- หย่อนกล้ามเนื้อ หน้าท้องให้มากที่สุด

ขั้นตอนและวิธีการตรวจ

เหมือนการตรวจภายใน

ที่เพิ่มเติมคือ

1. กล้องตรวจ จะอยู่ภายนอกช่องคลอด

2. มีการใช้สารละลายกรดอะซิติก (Acetic Acid) หรือน้ำส้มสายชู 5%

ชโลมปากมดลูก เพื่อดูการเปลี่ยนแปลงของผิวเยื่อบุ

ซึ่งอาจทำให้มีการระคายเคืองเล็กน้อย

ตัวอย่างภาพจากการตรวจ

เยื่อบุปกติ

มะเร็งระยะลุกลาม

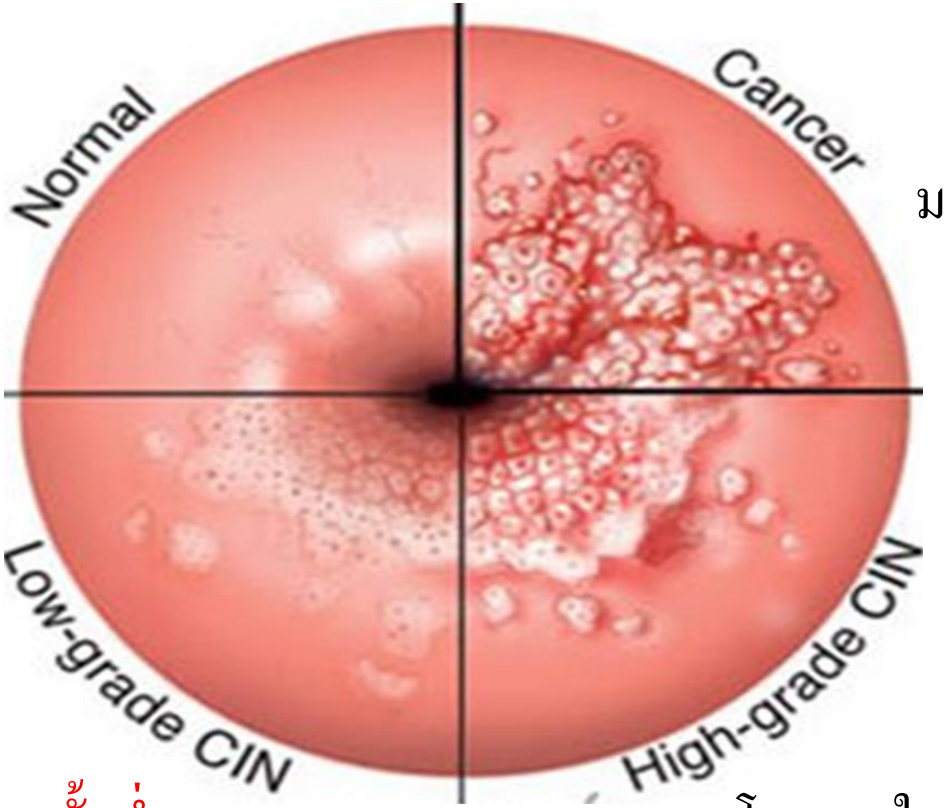

รอยโรคภายในเยื่อบุขั้นต่ำ

รอยโรคภายในเยื่อบุขั้นสูง

กรณีตรวจเพิ่มเติม

- การทำPap smear การเก็บเซลล์ที่ปากมดลูกด้านนอกด้วยไม้

- การทำECB (endocervical brushings)

การเก็บเซลล์จากปากมดลูกด้านในด้วยแปรงขนอ่อน

- การขูดคอมดลูก (endocervical curettage) ส่งตรวจ

อาจทำให้มีอาการ เหมือนปวดประจำเดือนในช่วงสั้นได้

- การขลิบตัดชิ้นเนื้อ ชิ้นเล็ก ๆ ที่ปากมดลูก

อาจทำให้ปวดตึงเล็กน้อย และจะป้ายยาห้ามเลือด บริเวณที่ขลิบตัดชิ้นเนื้อด้วยยาสีน้ำตาล

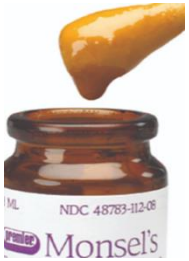

การปฏิบัติตัวหลังรับการตรวจ

1. ท่านสามารถทำงานได้ตามปกติ

2. ถ่ายปัสสาวะ/อุจจาระได้ตามปกติ

   และทำความสะอาดหลังการขับถ่าย

การปฏิบัติตัวหลังตรวจหากตัดชิ้นเนื้อ

1. สังเกตอาการผิดปกติ เช่น เลือดออกทางช่องคลอดมากผิดปกติ

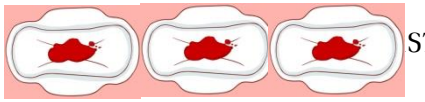

รพ. ก่อนวันนัด

2. กรณีใส่ผ้าก๊อซในช่องคลอด ให้ดึงออกหลังการตรวจ 3 ชั่วโมง หรือตอนเย็นขณะอาบน้ำ

**อย่าลืมผ้าก๊อซทิ้งไว้ในช่องคลอดเกิน 24 ชั่วโมง

เพราะอาจเกิดการติดเชื้อรุนแรงในช่องคลอดได้

3. ควรงดมีเพศสัมพันธ์ งดสวนล้างช่องคลอด งดลงแช่น้ำ

อย่างน้อย 2 สัปดาห์ เพื่อป้องกันการตกเลือดและการติดเชื้อ

4. มาฟังผลการตรวจตามแพทย์นัด

ด้วยความปรารถนาดีจาก

ห้องตรวจนรีเวช

เบอร์โทรศัพท์

053-93-5741

และ 053-93-6341

โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

ดูแลดุจญาติมิตรพร้อมดวงจิตบริการ